

Dicső László

Alsómocsolád Község Polgármestere

Dicső László polgármester (független)

Alsómocsolád község, Baranya megye, Hegyháti járás

Lakosság száma: 324

Honlap: <https://www.alsomocsolad.hu/>

További információk a polgármesterről:

A magyar önkormányzatok 30 éve – Tanulmányok, adatok, tények a helyi önkormányzatok három évtizedéből Szerk. dr. Gyergyák Ferenc – Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, Budapest, 2020. 413-415. oldal

A magyar önkormányzatok 25 éve – Visszaemlékezések, adatok és tények a magyar önkormányzatiság történetéből – Szerk. Zongor Gábor – Szerif Kiadó Kft. Budapest, 2015. 261-263. oldal

Életút és visszaemlékezés

Dicső László vagyok, a Baranyai Hegyhát egyik kistelepülése – Alsómocsolád – polgármestere. Születésemtől fogva Alsómocsoládon élek.

Alsómocsolád a Dél-Dunántúli Régióban, Baranya megye legészakibb részén helyezkedik el a Baranya- Hegyhát térségben, a községet erdők és tavak szegélyezik. A jelenleg mindössze 324 lelket számláló kistelepülésünk az elmúlt harminc évben jelentős fejlődést tudhat magáénak.

Már a régi időkben megtelepedtek itt az emberek. A neolitikumban és később a római korban is település állt itt. Falunk létezését bizonyító első írásos emlék 1294-ből származik. „Mocholay” néven említi a falut, mint a Veszprémi Apátság jobbágyfaluját. 2019-ben Alsómocsolád egész éven át tartó rendezvény-folyammal ünnepelte, hogy 725 éve – az itt élő nemzedékek közösségi teremtő erejének köszönhetően – mint folyamatosan megújuló organizmus él e páratlan természeti táj részeként a település.

A rendszerváltozás idején a mezőgazdasági repülőgép vezetést (mint életem nagy szerelmét) felváltotta a polgármesteri hivatás. Ezzel nem csak fizikálisan, de jelképesen is közelebb kerültem a Földhöz.

Még harminc éves sem voltam, amikor 1990-ben az első önkormányzati választások idején a lakosság rám, az élet- és munkatapasztalattal alig rendelkező fiatalemberre bízta Alsómocsolád jövőjének formálását. Egy kistelepülési polgármester

mögött nem áll felkészült szakmai stáb, ezért sokirányú képzettséggel kell rendelkeznie. Miután a polgármesteri tisztség betöltése nincs kötve előírt képzettséghez egy kezdő polgármesternek sok olyan kompetenciát kell elsajátítania, melyre addig nem volt szüksége.

Munkámban a kezdetektől fogva támaszkodtam a kellő tapasztalattal, és szakmai ismeretekkel rendelkezők segítségére, én ugyanis ekkor még híján voltam ennek. Vezetői tapasztalatom sem volt.

Igyekeztem mindent megtanulni, amit csak lehet. Szakirányú képzettségek egész sorát szereztem meg, hogy értem a folyamatok lényegét, a munkámat meghatározó jogi környezetet, a közösségfejlesztés lehetséges módjait. Jelenleg is folyamatosan képezem magam.

Egy alig több mint háromszáz lelkes kisfaluban polgármesternek lenni annyit jelent, hogy ő a falu „mindenese”, ezért át kell látnia a körülötte levő kapcsolatrendszereket egyidőben több irányban is. A kormányzattól a polgárokig és fordítva, de látókörében kell, hogy legyen a helyi gazdaság és a civil társadalom is. Egy folyamatosan változó társadalmi – gazdasági rendszerben a lakóhelyi közösség életének, belső működésének és fejlődésének fontos meghatározója az életminőség.

Az élet minőségének nem csak az egészség, a jó levegő, a tiszta víz, mozgás lehetősége, a megfelelő munkahely, a komfortos lakás a fokmérője. Az egészséges és kiegyensúlyozott élet biztosítója, nem csak a település szép fekvése, hanem az a szellemiség, mely befogadó, toleráns, innovációt ösztönző. Szükséges a pozitív szemléletmód, az örömteli tevékenység folytatására lehetőséget adó alkalmak. Az életminőség javulásához hozzátartozik a társadalmi aktivitás fokozása. Ez pedig azt jelenti, hogy az egyéneknek nem csak a saját, de a közösség előbbre jutása, fejlődése érdekében is kell tennie. Az társadalmi aktivitás a helyi közösség együtt gondolkodásában, és együtt munkálkodásában jelenhet meg, mely során a közösség tagjai képessé válnak – adott esetben – a saját érdekeiket a közösség érdekei mögé helyezni.

Mit is adhat a lakóhelyi közösség tagjainak?

Az ismerőst, a megszokottat, a szűk család mellett a barátokat, a szomszédokat, az „ÉN” világát, a biztonságot, a kiszámíthatót, ha szüksége van valakire, valamire. A védelmet, ha fizikailag, lelkileg bajba jut, ha segítségre van szüksége.

Ezek olyan alapértékek, amelyeket megfogalmazni kevésbé szoktunk, inkább érezni és tudni, hogy mennyire van jelen egy faluközösségben, ahová jó hazajönni, ahol jó élni, vagy éppen el kell menni, mert szűk a tér, kicsi a közösség visszatartó ereje. Hogy mit érzünk és mit várunk el a saját lakókörnyezetünkötől, az attól is függ, hogy milyen szálak kötnek oda minket, milyenek a gyökereink, hol foglaljuk el a helyünket a közösség „láthatatlan” térképén és milyen szándékaink vannak alakítani a jövőnk, kamatoztatni képességeinket a közösség érdekében is.

Az önkormányzatok megalakulását követően a képviselő-testület egyik legfontosabb feladatának tartotta, hogy önálló hivatalt hozzon létre. 1991. január 1-jétől önálló polgármesteri hivatal működött községünkben. A Polgármesteri Hivatal kezdetől fogva nyitott és szolgáltató hivatalként működött, alkalmazkodva a lakosság és az önkormányzat igényeihez. 2007. január 1-je és 2012. december 31-e között körjegyzőség működött Alsómocsoládon, mely további négy kistelepülés ügyeit is intézte. A Körjegyzőséget létrehozó települések – Alsómocsolád, Gerényes, Kisvaszar, Köblény és Szalatnak – létrehozták a „Közös Út” település-fejlesztő közösséget, mely több sikeres programot is bonyolított.

Munkámhoz főként a községben élő emberek, a közösség erejét hívtam segítségül. Ahogy Immanuel Kant megfogalmazta: „Nem elegendő minden egyes ember akaratára. Szükséges, hogy mindannyian összességükben akarjanak” Ez az „összességükben akarat” meghozta a várt eredményt. Alsómocsolád, mint kistelepülés, mely egy gazdaságilag, társadalmilag elmaradott térségben fekszik, képes volt több területen – településfejlesztés és település üzemeltetés, intézmény hálózat létrehozása, szellemi műhelyek kialakítása, térségi kezdeményezés – jelentős eredményeket elérni.

A folyamatos, intenzív településfejlesztési munka eredményeként községünk összközműves, kiváló minőségű közúton közelíthető meg. A közvilágítást környezetkímélő és energiatakarékos LED lámpák biztosítják. A kábeltelvíziós és szélessávú Internet szolgáltatás biztosított. A település szennyvizét ún. „élőgépes” szennyvízkezelő tisztítja. Létrehoztuk intézményeinket. Működik itt erdei iskola, 46 férőhelyes idősek otthona, 300 adagos konyha, planetárium, interaktív tárház, egészségház, ifjúsági pont, konferenciaközpont. Közel száz jó minőségű szálláshely biztosítja az idelátogatók kényelmét. Kitűnő természeti adottságokkal rendelkező településünk, számos látnivalóval, érdekes természettudományos és ismeretterjesztő programokkal, az elmúlt harminc év felhalmozott tudásával és tapasztalatával, szeretettel várja a hozzánk érkező tudásra, élményekre vagy éppen pihenésre vágyó látogatókat. A falu utcái és terei parkosítottak, a köztereket képzőművészeti alkotások díszítik. A község életét helyi önszerveződések – civil-szervezetek – egész sora teszi pezsgővé, színessé.

Alsómocsolád, számos hazai és európai kitüntető díj birtokosa. Elnyerte többek között az Ifjúságbarát Önkormányzat az Idősbarát Önkormányzat és a Klímabarát díjat. A Magyarországi Falumegújítási Díj 2009.” első helyezését. Az Európai falvak versenyében – melyben 30 európai településsel állt versenyben – a II. kategóriában – melyben a komplex településfejlesztési tevékenységet értékelték - első helyezést ért el 2010-ben. Az Európai Minőségügyi Szervezet által meghirdetett Minőség-Innováció nemzetközi pályázat fődíját 2016-ban Tallinnben vihettük át.

A közigazgatási reform következtében 2013. január 1-jétől a Mágocsi Közös Önkormányzati Hivatal Kirendeltsége működik községünkben.

Úgy ítéltük meg, hogy mivel a környező települések is hasonló kihívásokkal küzdenek, további sikereink kulcsa az együttműködés lehet.

Alsómocsoládod mindig is jellemezte a stratégiai gondolkodás, a menedzsment típusú vezetés, a térségi szemlélet. Véleményünk szerint az együttgondolkodás, és a közös munka nem csupán szinergiákat, de új, magasabb minőséget is teremt.

Alsómocsolád élére áll minden olyan törekvésnek, mely a nem csak a település, hanem a mikrotérség fejlődését is segíti. Kezdeményezésünkre 2014. őszén alakult meg 5 település Alsómocsolád, Bikal, Mágocs, Mekényes, Nagyhajmás önkormányzatainak, vállalkozóinak, civil szervezeteinek összefogásával az Észak Hegyháti Mikrotérségi Unió. Az Unió önkormányzatai önállóságukat megőrizve azon dolgoznak, hogy megtalálják falvaik új funkcióit, kihasználva és erősítve az egyes települések adottságait és fokozzák a települések versenyképességét. A minőségi közszolgáltatások biztosítását a lakosság és a vállalkozások részére a települések önállóan csak nehezen tudják biztosítani. Szükséges ezért a térségi szintű együttműködés, a koordináció az érintett kormányzati szereplők és az önkormányzatok között.

Az elmúlt harminc év igazi közösséggé kovácsolta Alsómocsolád lakóit. Olyan közösséggé, amely partnere az önkormányzatnak a stratégiai tervezéstől a megvalósításig. Ennek köszönhető, hogy Alsómocsolád a szerepnélküli települések sorából – európai mérce szerint is – a példaértékű települések sorába lépett.

Sikereink nem jöttek könnyen. Megítélésem szerint annak köszönhető, hogy sohasem vártunk külső segítségre. Lépésről lépésre a magunk erejével, ötleteivel, a közösség támogatásával kerestük és találtuk meg kitérési pontjainkat és kihasználva a lehetséges pályázati forrásokat, több milliárd forintnyi beruházást valósítottunk meg.

Mi a siker? Én például sikerként könyveltem el a rendszerváltozás idején, hogy az önkormányzatnak sikerült megszereznie egy gabonatorlót, melyet később a frissen létrejött új típusú szövetkezetnek adhatott, vagy azt, hogy a községet szegélyező halastavak közül három a lakóközösség és az önkormányzat tulajdonába került.

Megtapasztaltam azt is, hogy néha, a sikerként elkönyvelt jó döntésnek hosszú távon, már nem biztos, hogy pozitív hatásai vannak.

Az önkormányzat tulajdonában volt a falu központjában lévő, a bolt és a kocsmá elhelyezésére szolgáló épületet az ÁFÉSZ-től vásárolta az önkormányzat, majd évekkel később a bérlők részére értékesítette azzal a szándékkal, hogy a saját tulajdonú ingatlanban megvalósíthassák elképzeléseiket. Ezt a döntés meghozatalakor jó döntésnek ítéltük, az is volt.

Az elmúlt évek során a faluközpont teljesen megújult, ez az egy épület rontja az összképet, mert a tulajdonosok nem tudják felújítani. Így hat egy meghozatala idején jó döntés kedvezőtlenül a közösség életére.

A sikereket akkor tudjuk értékelni igazán, ha a sikertelenségekből fel tudunk állni.

Nekem az igazi siker az, amikor a világnak az a szeglete, amelyet magaménak mondhatok, jobbá lesz általam. Számomra ez a „szeglet” Alsómocsolád.

Sikereink kulcsa, az EMBER. Biztosítéka, a széles társadalmi alapokon nyugvó tervezés, melyben az ötlettől a megvalósulásig részt vesz a község lakossága. Fontos a környező településekkel kialakított szoros együttműködés és a munkát segítő szakértői csoport. A folyamatok optimalizálója az „új” típusú irányítás, mely során az Önkormányzat nem utasít, hanem menedzsel, koordinálja a szuverén módon gondolkodó, az önkormányzat tevékenységét segítő egyének cselekvéseit.

A hagyományos főnök-beosztott szemlélettel felhagyva munkatársaink teamekben dolgoznak egy-egy feladat megoldásán. A teamet mindig az a kolléga vezeti, aki az adott feladathoz szükséges kompetenciával rendelkezik. Nem ritka, hogy aki az egyik teamben vezető, a másikban segítő munkatárs.

Az önkormányzat egyik meghatározó értéknek a pozitív látásmódot tekinti, mely nem csak az önkormányzatot, de segítőit jellemzi. Nagyra értékeli az új iránti fogékonyságot, az összefogást, az együttműködő készséget, a fejlődés iránti elkötelezettséget, a jövő-orientáltságot, s ezzel együtt a tradíciók tiszteletét és a megőrzésük iránti igényt.

A világ állandóan változik. Hogy a változásokhoz alkalmazkodni tudjunk, a folyamatosan frissülő információk befogadása, az információk megértéséhez és feldolgozásához szükséges ismeretek elengedhetetlenek. Ennek érdekében településünkön rendszerek a minden korcsoportot más-más eszközökkel megszólító népfőiskola jellegű klubfoglalkozások, tudás átadó napok, tréningek, tanfolyamok a legkülönbözőbb területeken.

Az elmúlt 30 év alatt jelentős tapasztalatra tettünk szert. Tagjai voltunk és vagyunk számos hazai és nemzetközi programnak, s mi magunk is menedzselünk nemzetközi, térségi és helyi programokat szép számmal.

Önfenntartásra törekszünk. 2013-ban kizárólag saját erőből elindítottuk a “Magunk kenyerén” helyi gazdaságfejlesztő programot. A program működését a helyi pénz „Rigac” teszi teljessé.

Jövő Szövő” programunkban a kistelepülések elnéptelenedésének ellenszerét keressük. Erőfeszítéseink eredményei már érzékelhetők.

Kísérleti programjaink közül kiemelhető az ugyancsak saját forrás felhasználásával 2018-ban indított „Minőségi élet 50+ KORPROFIL” program, melynek mottója: Emberközpontú minőségi élet mindenkor minden generációnak. Rövid távú célként egy olyan komplex egészség felmérő program, illetve rendszer kialakítását határoztuk meg, melynek fókuszában az ember áll.

Hosszú távú célunk Magyarországon egyedülálló és hiánypótló módszer kidolgozása mely sokszínű szolgáltatási palettával segíti a minőségi időskorra történő felkészülést, holisztikus módon közelít az emberhez, ötvözve az egészség megőrzést elősegítő ősi- és újabb módszereket.

Tapasztalataink szerint utak nyílnak meg azok előtt, akik tudják hova tartanak és elhatározták, hogy mindenképp eljutnak a kijelölt célig, ha kell az utat is kiépítve, mely a célhoz vezet.

Ma már szilárdan hisszük, hogy a kistelepüléseknek van jövője. Ez a jövő pedig, nem az ott élők számától, hanem cselekvőképességétől függ. Attól, hogy képesek-e felismerni s megbecsülni saját értékeiket, képesek-e mindezt felmutatni. Képesek-e befogadni mindazt, ami számukra hasznos, amit az emberi szellem napjainkban bárhol alkot.

Jövönk egyik lehetséges biztosítékeként Bikal, Mágocs, Mekényes, Nagyhajmás települések Önkormányzataival, gazdasági szereplőivel, intézményeivel és civil szervezeteivel 2018. őszén létrehoztuk Magyarországon első „Okos térségét”.

A kezdeményezés lényege a közreműködő települések közösségi erőforrásainak összekapcsolása az új információs technológiai vívmányokkal. A megvalósulás hozadéka, hogy határokat bont a vidékiek számára sokszor nehezen átlátható a modern nagyvárosi világ és a falusi életmód között. Eszközei révén segíti a demográfiai egyensúly kialakulását, a korábbi elöregedési és népességcsökkenési trendek pozitív irányba fordítását.

A vidéki környezetben élők felruházva azzal a tudással, melynek révén a fejlesztéseket és új technológiai vívmányokat valóban kezelni tudják. Az „Okos térség” olyan nyitott, együttműködő, és befogadó közösség, mely megmutatja a vidéki élet valódi értékeit és magasabb szinten újratertemti a vidéki életformát.

Az „Okos térség” kényelmessé teszi a vidéki életet, időt, pénzt és feladatot spórol meg az ott élőknek, csökkenti a távolságokat, növeli a lehetőségeket és egyszerűbbé teszi a meglévő erőforrások felhasználást.

Jövönk attól függ, hogy mit teszünk ma. Ezért folyamatosan merünk álmodni, mert az álmok álmodói meglátják a holnapot. Merünk kívánni, mert a kívánság a remény forrása, s a remény életet bennünket. A közösség által megfogalmazott jövőkép valóra váltása során repülő múltamat hívom segítségül, hogy megtaláljam a helyes irányt Ég és Föld között.